

A Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpontjának Adatbankja

A KRTK Adatbankja ötféle tevékenységet végez: beszerzi és kutatásra alkalmas állapotba hozza a legfontosabb lakossági és vállalati adatfelvételeket (Munkaerő-felmérés, Bértarifa-felvétel, vállalati mérlegadatok, oktatási adatbázisok); nagyméretű adatbázisokat épít adminisztratív regiszterek segítségével; fejleszti és menedzseli az KRTK-KSH Kutatószobát; kísérleti labort üzemeltet; valamint gyakornoki programmal és tanfolyamokkal részt vesz az egyetemi és kutatói (tovább)képzésben. Az Adatbank megalakulása óta kutatók százainak nyújtott adatokat és szolgáltatást itthon (MTA, Corvinus, CEU, ELTE, Budapest Intézet, Hétfa, Nemzeti Bank, TÁRKI és más kutatóhelyek) és külföldön (Harvard, Princeton, Chicago, Oxford, Cambridge). A harmonizált adatbázisokat több tucatnyi projekt használta és használja (ERC, H2020, Lendület, Kiválósági Együtműködési Program, OTKA). Az adatokra építve több mint 300 publikáció, valamint 136 BA, MA és Ph.D. disszertáció született itthon és külföldön.

Az Adatbankban négy teljes munkaidős és két részállású munkatárs dolgozik, akik intenzív, napi szintű kapcsolatot ápolnak a kutatókkal, és maguk is rendszeresen részt vesznek különféle kutatásokban. Ez elengedhetetlen a megfelelő színvonalú működéshez, mert az adatállományokban meglévő hibák és inkonzisztenciák egy részére csak az elemzés és az adathasználat során derülhet fény. A munkatársak közgazdasági, illetve szociológusi végzettséggel rendelkeznek, ami a magas szintű informatikai ismeretek mellett nélkülözhetetlen a tudományos igényeket kiszolgáló előkészítő munka elvégzéséhez.

ADATBÁZISOK HARMONIZÁLÁSA

A tevékenység célja. A fent említett adatfelvételek megbízhatóak és jó minőségűek, de tudományos célú felhasználásra közvetlenül nem minden esetben alkalmasak. A mai szttenderdeknek megfelelő kutatás csak hosszú időszakot átfogó longitudinális adatokkal folytatható. Ehhez időben konzisztens panel vagy kvázipanel adatállományokra van szükség, ami megköveteli a változók és a kódolás időbeni harmonizálását, az ágazati, foglalkozási és területi kódváltozások áthidalását, kompromisszumos kódkészletek kialakítását. Az alapos elemzéshez a megfigyelt egyének és vállalatok rekordjait célszerű kiegészíteni a felvételeken kívüli információkkal, például földrajzi adatokkal és a diszkontáláshoz felhasználható ár-, bér- és adózási idősorokkal. A felvételekben meglévő, de az elemi rekordokban meg nem jelenő információkat ugyancsak érdemes kiaknázni, családi és háztartási, vagy ágazati és területi indikátorokat rendelve az egyénekhez, illetve vállalatokhoz. Az Adatbank ezeket az átalakításokat és kiegészítéseket folyamatosan elvégzi, sok hónapos munkát takarítva meg az egyes kutatóknak. Ennek köszönhetően például a Munkaerő-felvétel 1992 első negyedévéétől, a Bértarifa-felvétel 1986-tól napjainkig egységes adatállományként áll a tudományos igényű elemzés rendelkezésére.

Kik használják. Jelenleg közel 200 kutató rendelkezik szerver-hozzáféréssel és használja nagyméretű adatbázisainkat. Az elmúlt évben 123 alkalommal biztosítottunk adathozzáférést.

Tervek. Az adatfelvételek újabb hullámainak beszerzése és harmonizálása a fent leírt módon.

KAPCSOLT ÁLLAMIGAZGATÁSI ADATGYŰJTEMÉNYEK

A tevékenység célja. A nagyméretű kapcsolt államigazgatási panel adatbázisok a modern társadalomkutatásban nagy teret nyertek az elmúlt 10 évben (skandináv országok, Németország, Olaszország, Portugália), és jelentős részben kiváltották a sokkal drágább és sokszor kevésbé megbízható survey adatokat. Az Adatbank eddig két nagyméretű, államigazgatási regiszterek összekapcsolásával létrehozott egyéni-munkáltatói-oktatási-egészségügyi panel adatbázist épített, és jelenleg egy harmadiknak a megépítésén dolgozik, melyben ötmillió ember követhető havi, vagy akár napi szinten 2003 és 2017 között. A panel iránt széleskörű kutatói érdeklődés várható, mivel változói a legkülönbözőbb témákat ölelik fel (oktatási részvétel, kompetencia eredmények, munkaerőpiaci státusz, foglalkozás, jövedelem, transzferek, mortalitás és morbiditás, vállalati jellemzők).

Kik használják. Korábbi időszakokra vonatkozó és kevesebb változót tartalmazó panelek már rendelkezésünkre állnak, ezeket eddig 61 kutatóközponti és 84 egyéb kutató használta/használja, például a CEU, az ELTE, az MNB, a Duke, a Princeton vagy a Pekingi Normál Egyetem kutatói és hallgatói.

Tervek. A 2003-2017-es panel felépítésén jelenleg is dolgozunk, egyes részei KRTK-s kutatók számára már hozzáférhetőek.

KUTATÓSZOBA

A tevékenység célja. 2018. február 1-jén a KRTK székhelyén megnyílt Magyarország első, a KSH telephelyén kívül működő Kutatószobája. A kutatók teljes körű, egyéni és vállalati adatokat tartalmazó, egymással is összekapcsolható, 1970-ig visszanyúló adatállományokat használhatnak távoli ellenőrzés mellett. Az adatokat a KSH biztosítja, a programok a KRTK tulajdonában lévő, a KSH főépületében elhelyezett szervereken futnak. A Kutatószoba nagy előrelépést jelent azon az úton, melyen a modern társadalomtudományi kutatás halad. A KSH-val közösen kialakított rendszer nem csak a régióban egyedülálló, hanem világviszonylatban is az élenjárók közé tartozik a technikai felszereltség, a kutatható adatvagyon és a hozzáférési feltételek szempontjából.

Kik használják. A Kutatószobát a társadalomtudományi intézeteinek munkatársai és szerzőtársaik/asszisztenseik használhatják. A munka egy 12 terminállal felszerelt helyiségben végezhető, szigorú biztonsági rendszabályok betartásával, amit – egyebek mellett – egy tizennégy kamerával felszerelt megfigyelési rendszer biztosít. A Kutatószoba felügyeletét a KSH és az Adatbank közösen látják el. Az eredmények a KSH által elvégzett, térítésköteles adatvédelmi ellenőrzés után hozhatók ki.

Tervek. Célunk a kutatószobai adatbázisok újabb hullámainak megvásárlása és beillesztése, továbbá egy második kutatószoba létrehozása a KRTK pécsi telephelyén.

KÍSÉRLETI LABOR

A tevékenység célja. A kísérleti közgazdaságtan a tudományág rohamosan fejlődő területe, melynek több kiemelkedő képviselőjét ismerték el Nobel-díjjal. A Labor segítséget nyújt ahhoz, hogy a magyar kutatás lépést tarthasson ezzel a tudományággal.

Kik használják. 2018-ban felállítottunk egy 40 végpontos, társadalomtudományi kísérletek lefolytatására alkalmas labort. Az infrastruktúra kihasználására nemcsak a HTK épületében van lehetőség, kidolgozott eljárásunkkal külső helyszínen is lebonyolíthatóak kísérletek. Az elmúlt két évben már 13 kísérlet zajlott, melynek jelentős része külső helyszínen, középiskolákban valósult meg. A kísérleti labor kutatási célú használata nyitott, de külső kutatók számára térítés köteles.

Tervek. A labor kapacitásának teljes kihasználása, a szoftveres háttér fejlesztése.

ADATBANKI GYAKORNOKI PROGRAM

A tevékenység célja: Fontosnak tartjuk az adatközpontú szemlélet átadását a fiatal kutató generáció részére, ezért gyakornoki programunk keretében biztosítunk számukra képzést és egyben lehetőséget a központban folyó kutatásokba történő bekapcsolódásba. A résztvevők megvalósíthatják kutatási terveiket az általunk gondozott állományokon, munkájukhoz segítséget és támogatást kapnak munkatársainktól.